

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1982-1983

10 MAART 1983

VOORSTEL

tot instelling van een onderzoekscommissie naar de uitvoering van het plan tot herstructurering van de staalsector zoals dit werd vastgelegd bij beslissing van de Ministerraad d.d. 15 mei 1981 en bij beslissing van het Kernkabinet voor Algemeen Beleid d.d. 29 mei 1981

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR HET BEDRIJFSLEVEN ⁽¹⁾
UITGEBRACHT
DOOR DE HEER MEYNTJENS

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft twee vergaderingen gewijd aan het onderzoek van onderhavig voorstel, respectievelijk op dinsdag 11 januari en woensdag 16 februari 1983.

Een van de ondertekenaars van het voorstel wees onmiddellijk op het belang van de instelling van een parlementaire onderzoekscommissie naar de uitvoering van het staalplan. De staalsector kent op dit ogenblik grote moeilijkheden. Het betreft hier tevens een zeer complex dossier met belangrijk budgettaire gevolgen.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Desaeeyere.

A. — Leden : de heren Ansoms, Desmarests, Dupré, Lestienne, Moors, M. Olivier, Van den Brande. — Bossuyt, Burgeon, W. Claes, Coëme, De Batselier, Rigo, Urbain. — Denys, Ducarme, Kubla, L. Michel, Sprockeels, Verberckmoes. — Desaeeyere, Meyntjens. — Clerfayt.

B. — Plaatsvervangers : de heren *Beerden, Bockstal, Coppieters, d'Alcantara, Mej. Devos*, de heren *Lernoux, Steverlynck, Wauthy*. — *Anselme, Baudson, M. Colla, Collart, Mevr. Detiège*, de heren *Guillaume, Leclercq, Temmerman*. — *Beysen, Bril, D'hondt, Grootjans, Henrion, Pans, Petitjean*. — *Caudron, Schiltz, Vervaeet*. — *Defosset, Mordant*.

Zie :

437 (1982-1983) :

— Nr 1 : Voorstel.

Chambre des Représentants

SESSION 1982-1983

10 MARS 1983

PROPOSITION

instituant une commission d'enquête chargée d'examiner l'exécution du plan de restructuration de la sidérurgie tel qu'il a été défini par la décision du Conseil des ministres du 15 mai 1981 et par la décision du Cabinet restreint de politique générale du 29 mai 1981

RAPPORT

FAIT
AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'ECONOMIE ⁽¹⁾
PAR M. MEYNTJENS

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a consacré deux réunions à l'examen de la présente proposition, le mardi 11 janvier et le mercredi 16 février 1983.

Un des signataires de la proposition souligne d'emblée l'importance que revêt l'institution d'une commission d'enquête parlementaire chargée d'examiner l'exécution du plan de restructuration de la sidérurgie. Ce secteur connaît actuellement de grandes difficultés et le dossier sidérurgique est très complexe et a une incidence budgétaire considérable.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Desaeeyere.

A. — Membres : MM. Ansoms, Desmarests, Dupré, Lestienne, Moors, M. Olivier, Van den Brande. — Bossuyt, Burgeon, W. Claes, Coëme, De Batselier, Rigo, Urbain. — Denys, Ducarme, Kubla, L. Michel, Sprockeels, Verberckmoes. — Desaeeyere, Meyntjens. — Clerfayt.

B. — Suppléants : MM. *Beerden, Bockstal, Coppieters, d'Alcantara, Me^{lle} Devos*, MM. *Lernoux, Steverlynck, Wauthy*. — *Anselme, Baudson, M. Colla, Collart, Mme Detiège*, MM. *Guillaume, Leclercq, Temmerman*. — *Beysen, Bril, D'hondt, Grootjans, Henrion, Pans, Petitjean*. — *Caudron, Schiltz, Vervaeet*. — *Defosset, Mordant*.

Voir :

437 (1982-1983) :

— N° 1 : Proposition.

Bekommerd om het zo doelmatig mogelijk gebruik van de thans zo schaarse financiële middelen, zijn de ondertekenaars ervan overtuigd dat een parlementaire onderzoekscommissie meer klaarheid zal brengen over alle aspecten van dit dossier.

De Minister van Economische Zaken daarentegen was van oordeel dat een onderzoekscommissie weinig kan bijdragen tot de oplossing van de problemen van de staalsector. Volgens de Minister zou het misschien nuttiger zijn ten behoeve van de commissieleden een aantal *hearings* te organiseren waarbij de personen en instellingen, betrokken bij de staalproblematiek, gehoord zouden worden. In de staalsector zijn er overigens meer ondernemingen dan deze die in dit voorstel bedoeld worden.

Anderzijds wees de Minister op het vertrouwelijke karakter van een gedeelte van de dossiers der ondernemingen. Al deze elementen verminderen het nut van een onderzoekscommissie.

Een voorstander van het voorstel repliceerde dat de staalsector zeer belangrijk is vanuit een dubbel oogpunt. Op het financiële vlak betreft het hier een enorm dossier met zeer zware gevolgen voor de staatsbegroting. Op politico-psychologisch en economisch vlak kan het staaldossier de sleutel vormen van een toekomstgericht industrieel beleid van dit land, maar ook de mogelijke spijltzwam van de nationale samenhang.

Overigens moet ter gelegenheid van de studie van de mogelijkheid tot regionalisering van de nationale industriesectoren een inventaris gemaakt worden van de rechten en plichten van alle betrokken partijen. In deze kan, aldus het lid, het democratisch gekozen Parlement, via de hier voorgestelde onderzoekscommissie, bij uitstek een zeer dynamische rol spelen.

De staalproblematiek acht het lid een zodanig cruciale kwestie dat hij, bij verwerping van onderhavig voorstel, zou overwegen in te gaan op de suggestie van de Minister om in uw Commissie *hearings* over dit dossier te organiseren.

Hierbij aansluitend uitten ook twee andere leden hun voorkeur voor de organisatie van *hearings* ten behoeve van de commissieleden, aangezien volgens hen de oprichting en de werking van een dergelijke onderzoekscommissie de werkzaamheden van deze commissie en van het Parlement al te zwaar zouden hypotheceeren. Volgens één van hen moet de instelling van een onderzoekscommissie gereserveerd blijven voor uitzonderlijke gevallen en niet tot een modeverschijnsel verworden.

Ter gelegenheid van de tweede commissievergadering gewijd aan het onderzoek van het voorstel beklemtoonde een mede-ondertekenaar nogmaals het belang van de instelling van een onderzoekscommissie voor de studie van het staaldossier. Een dergelijke commissie heeft meer bevoegdheden dan een gewone parlementaire commissie en zal ongetwijfeld een nieuw licht werpen op deze problematiek.

Een lid verklaarde dat hij persoonlijk geen bezwaar heeft tegen de inhoud van het voorstel. Hij ziet zich echter verplicht te verwijzen naar de werkzaamheden van de Commissie voor de Herziening van de Grondwet en voor de Institutionele Hervormingen, waar, in het kader van de bespreking van het wetsvoorstel van de heer Van den Brande tot regionalisering van de vijf nationale economische sectoren, een gelijkaardig maar zelfs breder onderzoek gebeurt naar de stand van uitvoering van de overheidshulp aan deze sectoren.

Samen met dit lid wees de Minister van Economische Zaken op een nieuw element, nl. de indiening bij voormelde Commissie van het zogenaamde rapport-Matthys dd. 4 februari 1983 inzake de voorlopige inventaris van de verbintenissen en hun niveau van uitvoering van de overheidshulp aan de vijf nationale sectoren. Beiden pleitten ervoor dat geen overlappend werk zou verricht worden door een onderzoekscommissie enerzijds en door de Commissie voor de Grondwetsherziening anderzijds.

Soucieux qu'il soit fait un usage optimal du peu de moyens financiers disponibles, les signataires sont convaincus qu'une commission d'enquête parlementaire contribuera à clarifier tous les aspects de ce dossier.

Le Ministre des Affaires économiques estime en revanche qu'une commission d'enquête ne peut guère contribuer à résoudre les problèmes sidérurgiques et qu'il serait peut-être plus utile d'organiser une série de séances d'information qui permettraient aux membres de la Commission d'entendre les personnes et les institutions concernées par les problèmes de la sidérurgie. Ce secteur ne se limite d'ailleurs pas à l'entreprise visée par la présente proposition.

Le Ministre souligne par ailleurs le caractère confidentiel d'une partie des dossiers des entreprises. Tous ces éléments réduisent l'utilité d'une commission d'enquête.

Un partisan de la proposition fait observer que la sidérurgie revêt une grande importance à deux égards. Du point de vue financier, il s'agit d'un dossier colossal qui a une incidence énorme sur le budget de l'Etat. Du point de vue psycho-politique et économique, ce dossier peut constituer pour notre pays la clé d'une politique industrielle d'avenir, mais également le ferment de discorde menaçant la cohésion nationale.

Du reste, lorsqu'on étudie la possibilité de régionaliser les secteurs industriels nationaux, il faut dresser un inventaire des droits et obligations de toutes les parties concernées. Or, le membre estime que le Parlement, élu démocratiquement, est le mieux placé pour jouer un rôle dynamique au niveau de cet inventaire par le biais de la commission d'enquête qu'il est proposé de créer.

Il considère que le problème sidérurgique est à ce point crucial que, si la présente proposition devait être rejetée, il envisagerait d'accepter la suggestion du Ministre d'organiser des séances d'information au sein de votre Commission.

Deux autres membres partagent cet avis et sont partisans de l'organisation de séances d'information à l'intention des membres de la commission, étant donné qu'à leur sens la création et le fonctionnement d'une telle commission d'enquête entraveraient par trop les travaux de la Commission de l'Economie et du Parlement. L'un d'entre eux estime que l'institution d'une commission d'enquête doit être réservée aux cas exceptionnels et ne doit pas devenir une habitude.

Au cours de la seconde réunion de la Commission consacrée à l'examen de la présente proposition, un des cosignataires souligne une nouvelle fois l'importance que revêt l'institution d'une commission d'enquête pour l'étude du dossier sidérurgique. Une commission d'enquête a plus de pouvoirs qu'une commission parlementaire ordinaire et ses travaux permettront sans aucun doute une nouvelle approche du problème.

Un membre déclare qu'il n'a personnellement aucune critique à faire valoir quant au contenu de la proposition. Il se doit toutefois d'attirer l'attention sur le fait que, dans le cadre de la discussion de la proposition de loi de M. Van den Brande visant à régionaliser les cinq secteurs économiques nationaux, la Commission de la Révision de la Constitution et des Réformes institutionnelles procède déjà à un examen analogue mais plus vaste des aides publiques octroyées à ce secteur.

Ce membre ainsi que le Ministre des Affaires économiques soulignent un nouvel élément, à savoir la remise à la Commission précitée du rapport Matthys du 4 février 1983 concernant l'inventaire provisoire des engagements et du niveau d'exécution des aides publiques accordées aux cinq secteurs nationaux. Tous deux demandent que l'on évite de confier à une commission d'enquête une mission que ferait double emploi avec les investigations de la Commission de la Révision de la Constitution.

Een ander lid bracht nog in het midden dat de problemen rond de staalsector niet mogen gescheiden worden van deze van de andere nationale sectoren. Deze sector moet beschouwd worden in zijn volledige context waarbij bepaalde evenwichten onvermijdelijk moeten geëerbiedigd worden. Hij vraagt zich overigens af waarom de indiener niet de instelling van een onderzoekscommissie voor de andere sectoren overweegt.

Dit standpunt werd bekampt door een lid dat wees op het specifieke karakter van de staalsector. Deze sector werd de jongste jaren haast systematisch onttrokken aan de controle van het Parlement en kent op dit ogenblik cruciale moeilijkheden die niet te vergelijken zijn met deze van de andere nationale economische sectoren. Op het argument van het mogelijk overlappend werk met de werkzaamheden van de Commissie voor de Herziening van de Grondwet repliceert hij dat hij vreest dat deze Commissie de problemen rond de staalsector eerder politiek en juridisch dan wel vanuit een oogpunt van economische analyse zal benaderen.

Artikel 1 van het voorstel werd vervolgens verworpen met 9 tegen 3 stemmen.

De Rapporteur,
O. MEYNTJENS.

De Voorzitter.
W. DESAEYERE.

Un autre membre fait encore valoir que les problèmes relatifs à la sidérurgie ne peuvent pas être dissociés de ceux des autres secteurs nationaux. Ce secteur doit être considéré dans son contexte global, où certains équilibres doivent obligatoirement être respectés. Le membre se demande d'ailleurs pourquoi l'auteur de la proposition n'envisage pas la création d'une commission d'enquête pour les autres secteurs.

Ce point de vue est contesté par un membre, qui souligne le caractère spécifique du dossier sidérurgique. Ce secteur a été soustrait ces dernières années quasi systématiquement au contrôle du Parlement et il connaît actuellement d'énormes difficultés que l'on ne peut comparer avec celles auxquelles les autres secteurs économiques nationaux sont confrontés. A l'argument selon lequel les activités de cette commission pourraient faire double emploi avec les investigations de la Commission de la Révision de la Constitution, ce membre oppose sa crainte que cette dernière Commission n'aborde les problèmes relatifs à la sidérurgie plus d'un point de vue politique et juridique que sous l'angle de l'analyse économique.

L'article 1 de la proposition est ensuite rejeté par 9 voix contre 3.

Le Rapporteur,
O. MEYNTJENS.

Le Président,
W. DESAEYERE.